

Aftale om reform af forskningsrådssystemet

I. Reformens forskningspolitiske mål

Nye fremskridt i forskningen har afgørende betydning for såvel den videnskabelige som den velfærdsmæssige udvikling. I dag spiller spredning og anvendelse af forskning og ny viden en stadig større rolle for samfundets sociale og økonomiske muligheder, nationalt som internationalt. Det er målsætningen at skabe de bedst mulige rammer for et stærkt offentligt og privat forskningssystem.

Det offentlige forskningssystem består af to hoveddele med hver sin finansieringstype. For det første institutioner med basisbevillinger til forskning, hvoraf universiteter, sektorforskningsinstitutioner og sygehuse udgør de væsentligste. For det andet de forskningsmidler, som bliver udbudt via de statslige forskningsråd, Forskeruddannelsesrådet, Danmarks Grundforskningsfond samt særlige programbevillinger og udvalg.

En reform af systemet for forskningsråd og programbevillinger er derfor central. Reformen skal både sikre forskernes frihed til at realisere egne projekter og samfundets behov for forskning inden for særlige områder. De samlede danske forskningsressourcer skal udnyttes optimalt, og samspillet mellem de enkelte institutioner og indsatser i hele forskningssystemet skal styrkes og forenkles.

II. Seks overordnede målsætninger

1. Forskningskvaliteten skal sikres gennem åben konkurrence om alle offentlige forskningsmidler, som ikke er basisbevillinger til institutioner.
2. Organiseringen og strukturen af råd, udvalg og især programkomiteer skal forenkles, hvilket samtidig vil lette forskernes overblik over søgemuligheder.
3. Et nyt forskningsrådssystem skal have en styrket ledelse, som kan sikre, at den strategiske forskning implementeres på egne præmisser, og at tværfaglige indsatser inden for alle forskningsområder tilgodeses.
4. En omfattende støtte til grundforskningsaktiviteter skal fortsat sikres.
5. Støtten til den strategiske, den anvendelsesorienterede såvel som den erhvervsrettede forskning skal samtidig sikres.
6. Der skal være en klar adskillelse mellem det organ, som skal rådgive om generelle forskningspolitiske emner, og de organer, som skal udmønte midler og rådgive ansøgere og andre interessenter om fondsnære og forskningsfaglige, videnskabelige spørgsmål.

III. Det Rådgivende Forskningsråd

7. Danmarks Forskningsråd omdøbes til *Det Rådgivende Forskningsråd* for at synliggøre dets opgave som et rådgivningsorgan, der kan sikre minister, regering og Folketing en uafhængig og sagkyndig forskningspolitisk rådgivning. Rådet består af ni medlemmer, hvoraf en er formand.
8. Rådgivningen omhandler national og international forskningspolitik til gavn for videnssamfundet.
9. Rådgivningen skal være baseret på dokumentation og forskningspolitiske analyser.
10. Rådet sikres fortsat en egen initiativkraft til at udarbejde uafhængige forskningspolitiske oplæg til fremme af den offentlige debat.

IV. Strukturen i det nye forskningsrådssystem

11. Det nye forskningsrådssystem består grundlæggende af fire hoveddele:

Det Frie Forskningsråd (jf. V) med en egen bestyrelse på ni personer. Det Frie Forskningsråd skal støtte forskningsprojekter baseret på forskernes egne forskningsinitiativer og fremme bredde og kvalitet i dansk forskning gennem åben konkurrence baseret på uafhængig kvalitetsvurdering. Det Frie Forskningsråd skal herudover yde forskningsfaglig rådgivning til ansøgere og andre interessenter inden for alle videnskabelige fagområder.